

Εγκυκλοπαίδεια των Οχλήσεων #6

(Φεβρουάριος 1986)

Μετάφραση: Πριονιστήριο το Χρυσό Χέρι
(Αιγάλεω, Σεπτέμβριος 2022)

Η ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΠΟΙΗΣΗΣ [L' ÈRE DE LA FALSIFICATION]

Σε ένα άρθρο του 1944, ο Όργουελ [Orwell, George] έγραφε: “Ένωσα πολύ έντονα κατά τη διάρκεια του εμφύλιου πολέμου της Ισπανίας ότι καμία αληθινή ιστορία αυτού του πολέμου δεν θα γραφόταν ποτέ ούτε θα μπορούσε να γραφτεί”· και προσέθετε παρακάτω: “Το πιο τρομακτικό στον ολοκληρωτισμό δεν είναι ότι διαπράττει «φρικαλεότητες» αλλά ότι καταστρέφει την ίδια την έννοια της αντικειμενικής αλήθειας.” Δεν μπορεί πλέον να διατηρείται καμία αμφιβολία σήμερα: αυτός ο ολοκληρωτισμός, με την τρομακτική του σύζευξη της φρικαλεότητας και της καταστροφής της αλήθειας, είναι ουσιαστικά εκείνος της εμπορευματικής παραγωγής που παρεκτρέπεται εντελώς ανεξέλεγκτη· και οι τοπικές μορφές πολιτικής κυριαρχίας κομίζουν απλώς σε αυτόν τις ιδιαίτερες συνεισφορές τους, προκειμένου η καθεμιά να συνθέσει το ψέμα στο στυλ που της αρμόζει.

Στην Ινδία, “τη μεγαλύτερη δημοκρατία του κόσμου”, έναν χρόνο μετά την καταστροφή του Μποπάλ [Bhopal]¹, ένας ανακριτής παραδίδει, με μια μετριοφροσύνη που θα του αποφέρει σίγουρα προαγωγή, το αποτέλεσμα των ερευνών του: “Σε έναν αιώνα, θα ψάχνουμε ακόμα να μάθουμε τι ακριβώς συνέβη.” Αλλά αυτή η κοινωνική εξουσία που δυσκολεύεται τόσο πολύ να ρίξει φως στην ακριβή φύση των δραστηριοτήτων της ξέρει αντιθέτως πολύ καλά να χρησιμοποιεί τις δυνάμεις της για να συγκαλύπτει τα αποτελέσματά της: “...την παραμονή της πρώτης επετείου της μεγαλύτερης βιομηχανικής τραγωδίας όλων των εποχών, η πόλη επιδιώκει απεγνωσμένα ένα φρεσκάρισμα. Διατάχθηκαν η εσπευσμένη επιδιόρθωση των στενών με τις περισσότερες λακκούβες και η απομάκρυνση των τόνων σκουπιδιών που αποτελούν το σύννηθες τοπίο των κατοίκων. Το ζητούμενο είναι να παρουσιαστεί μια καλή εικόνα: όλος ο διεθνής Τύπος θα είναι εκεί.” (*Le Monde*, 3 Δεκεμβρίου 1985.) Ας προσθέσουμε ότι αυτό το “φρεσκάρισμα” ολοκληρώθηκε επωφελώς με την προληπτική σύλληψη όλων των ταραχοποιών.

Στην Πολωνία, είναι στο Πουότσκ [Płock], πετροχημικό κέντρο με πληθυσμό εκατό χιλιάδων κατοίκων, που η παρουσία στον αέρα, στο έδαφος και στο νερό

¹ [ΣτΜ] Τη νύχτα της 2^{ας} προς 3^η Δεκεμβρίου 1984, μεγάλη ποσότητα ισοκυανικού μεθυλίου και άλλων τοξικών χημικών αερίων διέρρευσε από το εργοστάσιο παρασκευής εντομοκτόνων της εταιρείας Union Carbide κοντά στην πόλη Μποπάλ της Ινδίας. Υπολογίζεται ότι λόγω της διαρροής πέθαναν συνολικά 15.000-25.000 άνθρωποι και έμειναν ανάπηροι πάνω από 500.000.

βενζοπυρενίου, μιας ουσίας με καρκινογόνες επιπτώσεις, χαρακτηρίζεται “ανεξήγητη” από τον τοπικό υπεύθυνο για το περιβάλλον, που προσθέτει: “Η κατάσταση είναι απολύτως καταστροφική, καθώς τα ινστιτούτα που συμβουλευτήκαμε δεν γνωρίζουν καμία μέθοδο εξουδετέρωσης. Θα έπρεπε να κλείσει το εργοστάσιο, αλλά αυτό είναι αδύνατο.” Αυτό που παραμένει απολύτως δυνατό για τη γραφειοκρατία, ενόσω η μόλυνση ρημάζει ολόκληρη τη χώρα (σύμφωνα με την ίδια την Ακαδημία Επιστημών, “σε πέντε χρόνια δεν θα υπάρχει πλέον νερό στην Πολωνία” και “το 20% της χλωρίδας και το 15% της πανίδας θα εξαφανιστούν”), είναι να καταφεύγει στις δοκιμασμένες της μεθόδους αστυνομικής αντιστροφής του πραγματικού: το μυστικό πάνω απ’ όλα, και την ιδεολογία κατά τα λοιπά. Έτσι στην Άνω Σιλεσία “το επίπεδο οξύτητας, που δεν κοινοποιείται πλέον από το 1975, είναι ένα από τα καλύτερα κρυμμένα μυστικά της χώρας”· κάτι που κάνει βεβαίως τον πρόεδρο της επιτροπής προστασίας του περιβάλλοντος του σταλινικού κόμματος να νιώθει αρκετά άνετα ώστε να δηλώνει: “Ο νόμος μας για την προστασία του περιβάλλοντος, που ψηφίστηκε το 1980 από τη Δίαιτα, δεν έχει όμοιό του σε καμία χώρα του κόσμου.” (*Le Monde*, 5-6 Ιανουαρίου 1986.) Θυμόμαστε ότι το σταλινικό σύνταγμα του 1936 ήταν ήδη “το πιο δημοκρατικό στον κόσμο”.

Η οικονομία που έχει συγκροτηθεί σε “ολοκληρωμένο σύστημα θεσμοθετημένης απάτης” (Ένγκελς [Engels, Friedrich]) εφοδιάζεται σταδιακά, από τότε που εγκαινίασε αυτή την “περίοδο της παραποίησης”² για την οποία μίλησε ο Λαφάργκ [Lafargue, Paul], με ένα πολυπληθές προσωπικό καταρτισμένο στην πλαστογράφηση και στη διανοητική επιτήδευση. Αυτοί οι επαγγελματίες υπόκεινται φυσικά στην παλιά αλλοτρίωση των ιδεολόγων, που τους κάνει να θεωρούν τη δική τους δραστηριότητα ως κινητήρια δύναμη της πραγματικής ιστορίας· αλλά σήμερα αυτό συμβαίνει διακηρύσσοντας απερίφραστα ότι η παραγωγή του ψεύδους έχει απορροφήσει καθετί πραγματικό. Ένα περιοδικό με τον τίτλο *Autrement*, που αφιερώνει το τεύχος Ιανουαρίου του 1986 στην “Εποχή του ψευδούς” (δεν λείπει από εκεί ένας Μπωντριγιάρ [Baudrillard, Jean]), ξεκινάει έτσι τολμηρά το κύριο άρθρο του με τις εξής αποκαρδιωτικές παρατηρήσεις: “Ζούμε την εποχή του κενού. Μετά τον «θάνατο του Θεού», φαίνεται ότι η ίδια η αγία και ιερή αλήθεια έχει, αν όχι καταρριφθεί, τουλάχιστον εκτοπιστεί, σχετικοποιηθεί, τεθεί υπό αμφισβήτηση. Οι μεγάλοι δογματικοί μεγαλομανείς και οι ομαδικοί τάφοι τους μας έπεισαν για την τυραννία της ουτοπίας και για τον τρομοκρατικό χαρακτήρα της αλήθειας...”. Και μετά από μια κονφουζιονιστική απαρίθμηση όλων όσα μπορούν ψευδώς να αναμιχθούν υπό τον όρο του ψευδούς (το μεταμοντέρνο, ο Κολούς [Coluche], το άγιο σάβανο, η τηλεόραση, το *look*, τα ημερολόγια του Χίτλερ, ο Όρσον Γουέλς

² [ΣτΜ] “Η εποχή μας θα ονομαστεί περίοδος της παραποίησης, όπως ακριβώς οι πρώτες εποχές της ανθρωπότητας ονομάστηκαν περίοδος του λίθου, περίοδος του χαλκού, λόγω του χαρακτήρα της παραγωγής τους.” [Πωλ Λαφάργκ (1883), *Το Δικαίωμα στην τεμπελιά (Le Droit à la paresse)*].

[Orson Welles], η Μητέρα Ντενί [Mère Denis], κ.λπ.³) αποφαινόμενοι ότι θα ήταν μια παιδαριώδης αυταπάτη να θέλουμε “να ξεπερδέψουμε το ψεύτικο από το αληθινό”: “Λες και θα αρκούσε να αναποδογυρίσουμε το ψευδές σαν ένα γάντι για να βρούμε την αλήθεια!” Λες και αυτό δεν θα ξεπερνούσε τις ικανότητες αυτών των ερευνητών να αναγνωρίσουν την αντιστροφή του πραγματικού, και τα συγκεκριμένα συμφέροντα που την διέπουν! Αν έβρισκαν κάτι τέτοιο θα αρκούσε σίγουρα για να μείνουν άνεργοι. Ιδού η “τρομοκρατία της αλήθειας”, οι ομαδικοί τάφοι δεν είναι μακριά. (Βλ. παραπάνω.)

Απηχώντας αυτές τις κορπορατιστικές διακηρύξεις των μικρών βιοτεχνών του ψεύδους, ο σημειολόγος Έκο [Eco, Umberto], από την πλευρά του υπάλληλος διάφορων πολυεθνικών, προειδοποιεί, προλογίζοντας τη γαλλική έκδοση του βιβλίου του *Ο Πόλεμος του ψευδούς*⁴, τον αναγνώστη “που παρακινείται να σκεφτεί ότι εδώ γίνεται αναφορά σε ψευδείς λόγους που συγκαλύπτουν την πραγματικότητα των αντικειμένων. Σαν να υπήρχε, ανάντη αυτών των αναλύσεων των ψευδών λόγων, καθησυχαστική και προσηνής, μια μεταφυσική της αλήθειας”. Στην πραγματικότητα πρόκειται μάλλον για μια μεταφυσική του ψεύδους, διότι ο Έκο, που κατέχει γι’ αυτό μια χρήσιμη εκπαίδευση καθολικού διανοουμένου (είναι άλλωστε πιο καλλιεργημένος απ’ όσο είναι συνήθως οι συνάδελφοί του), μπορεί όντως να ποζάρει ως πολυμαθής θεολόγος του θεαματικού ουρανού: οι βυζαντινές σοφιστείες τύπου Μπαρτ [Barthes, Roland] αναδιοργανώνονται σε μια συνεκτική (έχει διαβάσει την *Κοινωνία του Θεάματος*) απολογητική της εμπορευματικής πρόνοιας, της οποίας τα θέσφατα πρέπει να ερμηνευθούν για τη μάζα των πιστών. Υπό την καθοδήγηση αυτού του καλού ποιμένα, θα έπρεπε να *διδασθούμε* πώς “να αποκτήσουμε μια ορισμένη κριτική συνείδηση” και να ακολουθήσουμε για τον σκοπό αυτό το δικό του παράδειγμα σημειολογικής αρετής: “Θεωρώ πολιτικό μου καθήκον να καλέσω τους αναγνώστες μου να υιοθετήσουν απέναντι στους καθημερινούς λόγους μια μόνιμη καχυποψία...”.

Η εμπορία συγχωροχαρτιών παρέχει ωστόσο έναν συντομότερο δρόμο για να εξαγοράσει την ψυχή του και να απαλλαγεί από τους εγκόσμιους πειρασμούς: ο Έκο εκπόνησε επίσης πρόσφατα ένα ένθετο του *L'Espresso* “που αποσκοπεί να χρησιμεύσει ως οδηγός για όλους εκείνους –δοκιμογράφους, μυθιστοριογράφους, δημοσιογράφους, ερευνητές– που, κυριευμένοι από την επιθυμία να

³ [ΣτΜ] Το “άγιο σάβανο” ή “ιερά σινδόνη” είναι ένα κομμάτι ύφασμα με αποτυπωμένη την εικόνα ενός γενειοφόρου άνδρα, για το οποίο έχει υποστηριχθεί ότι αποτελεί το σάβανο όπου εναποτέθηκε το σώμα του Χριστού μετά την αποκαθήλωσή του από τον σταυρό.

Τα “ημερολόγια του Χίτλερ” δημοσιεύτηκαν στις 25 Απριλίου του 1983 από το γερμανικό περιοδικό *Stern*, πυροδοτώντας μεγάλο δημοσιογραφικό σκάνδαλο με την αποκάλυψη της πλαστότητάς τους λίγες μέρες αργότερα.

Η “Μητέρα Ντενί” [πραγματικό όνομα: Ζαν Μαρί Λε Καλβέ (Jeanne Marie Le Calvé)] ήταν μια γαλλίδα πλύστρα που έγινε διάσημη λόγω της συμμετοχής της σε διαφημίσεις πλυντηρίων της εταιρείας *Vedette* κατά τις δεκαετίες του 1970 και 1980.

⁴ [ΣτΜ] Umberto Eco (1985). *La Guerre du faux*.

αγοράσουν μια μηχανή επεξεργασίας κειμένου ή έναν «personal computer» [«προσωπικό υπολογιστή»], θα αμφιταλαντεύονταν ανάλογα με τις απαιτούμενες επιδόσεις, μεταξύ ενός Framework, του IBM Display Write 2 ή του Olivetti ETS 2010” (*Libération*, 23 Δεκεμβρίου 1985). Προκειμένου να απαλλάξει από το μαρτύριο της αμφιβολίας όσους θα υποψιάζονταν σε αυτή την προπαγάνδα υπέρ των μηχανών της τεχνητής ανοημοσύνης μια “ανάντη” αλήθεια των λόγων του, ο ίδιος ο Έκο εξομολογήθηκε πώς του είχε αποκαλυφθεί η αναγκαιότητα του ησυχασμού, όταν οι τρόποι του θεάματος γίνονται απροσπέλαστοι και για τον ίδιο τον θεολόγο (πρόκειται για τις περιστάσεις που τον ώθησαν να σκαρφιστεί το μεσαιωνικό *detective story* του, *Το όνομα του Ρόδου*): “Αρχισα να γράφω την ημέρα της υπόθεσης Μόρο [Moro, Aldo]. Ήταν ίσως η πρώτη φορά που, ως στρατευμένος διανοούμενος, ανακάλυπτε κανείς ότι δεν μπορούσε να κάνει τίποτα.” (*Libération*, 20-21 Αυγούστου 1983.) Έτσι, τη στιγμή που το θέαμα διέσχισε ένα νέο κατώφλι στη χυδαιότητα του ψεύδους, ο ερμηνευτής των αποχρώσεων της παραποίησης θεώρησε “πολιτικό καθήκον” του να υποχωρήσει τάχιστα: εκείνη τη στιγμή, δεν μπορούσε πραγματικά να “κάνει τίποτα” χωρίς το “σημειωτικό αισθητήριό” του να ρισκάρει να βλάψει σοβαρά την ηρεμία που απαιτείται για τις έρευνές του. Θα ήταν απερίσκεπτο να πει την παραμικρή αλήθεια για την τρομοκρατία· ήταν προτιμότερο να εμβαθύνει στον τρομοκρατικό ή μεταφυσικό χαρακτήρα της αλήθειας.

Αν και δεν υπάρχει σήμερα καμία αλήθεια που να μπορεί να σταθεί μόνη της, ελλείψει πρακτικών δυνάμεων που να εδραιώνουν την ύπαρξή της, δεν υπάρχει από την άλλη πλευρά κανένα ψέμα που να μη βρίσκει αμέσως στηρίγματα και οπαδούς. Η ζήτηση είναι τόσο μεγάλη που ακόμα και οι πιο βδελυρές αθλιότητες του παρελθόντος ξεθάβονται για να την ικανοποιήσουν. Κάποιος Μωρίς Παζ [Maurice Paz] τόλμησε πρόσφατα να δημοσιεύσει ένα βιβλίο με τον τίτλο *Ωγκύστ Μπλανκί, επαγγελματίας επαναστάτης*⁵, το οποίο δικαιολογεί εκφράζοντας τη λύπη του για το γεγονός ότι “όλα τα βιβλία που είναι αφιερωμένα μέχρι σήμερα στον Μπλανκί τον παρουσιάζουν υπό ευνοϊκό πρίσμα”. Προκειμένου να διορθώσει αυτή την ανακολουθία, δεν αρκείται στο να κατασκευάσει, παραβλέποντας κάθε ιστορική ακρίβεια, ένα συνονθύλευμα της δραστηριότητας του Μπλανκί και του λενινιστικού εγχειρήματος “που οδήγησε στην επ’ αόριστον παρατεινόμενη δικτατορία μιας γραφειοκρατικής κάστας”: ψαχουλεύει όλους τους σκουπιδοτενεκέδες της συκοφαντίας, για να βγάλει τελικά από εκεί με πανηγυρισμούς εκείνο το περιβόητο πλαστογράφημα που είναι το “έγγραφο Τασρώ [Taschereau]”, ψευδο-αποκαλύψεις του Μπλανκί στον υπουργό Ντουσατέλ [Duchatel, Tanneguy], φανερά κατασκευασμένες από αποσπάσματα αστυνομικών αναφορών⁶. Ο επαγγελματίας ψεύτης έχει ωστόσο

⁵ [ΣτΜ] Maurice Paz (1984). *Un révolutionnaire professionnel, Auguste Blanqui*.

⁶ [ΣτΜ] Το “έγγραφο Τασρώ” δημοσιεύτηκε στην επιθεώρηση *Revue Retrospective* στις 31 Μαρτίου 1848 και περιέχει υποτιθέμενες αποκαλύψεις του Μπλανκί στον υπουργό εσωτερικών Ντουσατέλ σχετικά με τις παράνομες επαναστατικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνταν στη Γαλλία κατά την περίοδο της αποτυχημένης εξέγερσης του 1839. Ο Μπλανκί διέψευσε τη

πειστεί σε τέτοιο βαθμό από το δικό του κατηγορητήριο ώστε πιστεύει ότι μπορεί να παραθέσει ως παράρτημα την “Αιτιολόγηση” που δημοσιεύτηκε από τον ίδιο τον Μπλανκί. Εδώ υπάρχει βέβαια μια απερίσκεπτη εικασία σχετικά με την ευπιστία του αναγνώστη: αυτό το “βαρετό μέρος”, πραγματική γόμα που σβήνει την ανθρώπινη βρωμιά, αναιρεί ολόκληρο το βιβλίο. Οι επαναγραφές της ιστορίας σαν αυτή του Παζ, όσο αξιοθρήνητα αποτυχημένες και αν είναι, καταφέρνουν ωστόσο να υπακούνε δουλοπρεπώς στις ανάγκες της σημερινής παραποίησης, που επιβεβαιώνονται εξαρχής από τη Ζανίν Βερντέ-Λερού [Jeannine Verdès-Leroux] στον πρόλογό της: “Αυτή η δραματική, πικρή, κατασπαταλημένη ζωή προκαλεί σκέψεις για εκείνους που, μακριά από τις επιδιώξεις των μαζών, επιχειρούν δολοφονικές, βίαιες ενέργειες, καθώς και για τους διαδόχους τους, που είναι, μεταξύ άλλων, η συμμορία Μπάαντερ [Baader, Andreas] και οι Ερυθρές Ταξιαρχίες”.

Η επαναγραφή της ιστορίας από ειδικούς αυτού του φυράματος καταλαμβάνει πλέον μόνο ένα παράρτημα του Υπουργείου της Μιντιακής Αλήθειας, και όλες οι μέθοδοί της βασίζονται σε εκείνες των ιστορικών του άμεσου ψεύδους. Από τη μια πλευρά η χρονική υστέρηση που απαιτείται για την παραποίηση πρέπει να μειώνεται συνεχώς για να προσεγγιστεί η μόνιμη κατάληψη του πραγματικού από το ψέμα· από την άλλη πλευρά αυτή η απόκρυψη της αλήθειας στο παρόν εγγυάται και επιτρέπει κάθε είδους πλαστογράφηση του παρελθόντος. Ένα βιβλίο⁷ που εκπονήθηκε από δύο “φιλοσόφους” για να αποδείξει τη μηδαμινότητα αυτού που αποκαλούν “Σκέψη του 68”, η οποία είναι πράγματι αρκετά προφανής αν εκληφθούν ως εκπρόσωποί της οι Φουκώ, Ντεριντά, Λακάν και άλλοι Μπουρντιέ, υποστηρίζει λοιπόν, λανσάροντας ξανά το κλισέ της “απόστασης” που απαιτείται “σε σχέση με το γεγονός” και που συνεπάγεται “ότι υιοθετείται ως προς αυτό μια θεώρηση διαφορετική από εκείνη των ίδιων των συμμετεχόντων”: “Αν εξετάσουμε πραγματικά το μέλλον της γενιάς του 1968, μπορούμε να διατυπώσουμε την υπόθεση ότι η υποτιθέμενη ρήξη άσκησε στην πραγματικότητα μια ισχυρή δύναμη κοινωνικής ενσωμάτωσης...” Για να καταλάβει κανείς πώς και σε ποιους ασκήθηκε αυτή η “ισχυρή δύναμη κοινωνικής ενσωμάτωσης”, καθώς και μερικά άλλα πράγματα για το 1968, θα αρκούσε να υιοθετήσει τη θεώρηση *ορισμένων* από τους πρωταγωνιστές· αλλά για να το κάνει αυτό θα έπρεπε επίσης να παραδεχτεί ότι υπάρχουν. Αυτό θα γίνει αναμφίβολα μια μέρα, και τότε θα ειπωθεί ότι έζησαν μια “δραματική, πικρή, κατασπαταλημένη” ζωή. (Βλέπε παραπάνω.)

Θα ήταν λοιπόν σχεδόν απαραίτητο, σήμερα, για να βρει κανείς ορισμένες αντικειμενικές αλήθειες σχετικά με αυτό το θέμα, να διαβάσει μια φασιστική σκουπιδοφυλλάδα σαν εκείνη που, υπό τον τίτλο “Οι καταστασιακοί επιστρέφουν”, χαιρέτιζε στην *Εγκυκλοπαίδειά* μας “μια οξεία κριτική της

γνησιότητα του εγγράφου ήδη από την 1^η Απριλίου 1848 και δημοσίευσε μια εκτενέστερη [απάντησή](#) του στις 14 Απριλίου 1848.

⁷ [ΣτΜ] Luc Ferry, Alain Renaut (1985). *La pensée 68*.

καπιταλιστικής κοινωνίας”, έχοντας διευκρινίσει προηγουμένως ότι η Καταστασιακή Διεθνής “με τη ριζοσπαστική της κριτική της κοινωνίας” είχε “συμβάλει σε μεγάλο βαθμό στην προετοιμασία της κρίσης του Μάη του '68” (*Rebelle*, τεύχος 3, Άνοιξη 1985). Η έντονη οσμή σήψης που αναδύεται από μια τέτοια έκδοση (αναμειγνύουν επίσης Σορέλ [Sorel, Georges], Κλαούζεβιτς [Clausewitz, Carl von] και τριτοκοσμιισμό στο παραλήρημά τους ως άθλιων S.A.) δεν επιτρέπει ωστόσο να δούμε σε αυτή την απροσδόκητη παραχώρηση στην αλήθεια κάτι διαφορετικό από μια ακόμα πνευματική διαστροφή.

Για να ολοκληρώσουμε αυτή τη σύντομη επισκόπηση ορισμένων πτυχών της σύγχρονης παραποίησης, ας επιστρέψουμε στον πόλεμο της Ισπανίας και στον Όργουελ. Ένας πληκτικός επιζών του νέου μυθιστορήματος βραβεύτηκε πρόσφατα με το βραβείο Νόμπελ για το επίτευγμά του στην τεχνική του κολάζ. Αλλά δεν είναι αυτό το θέμα. Στο τελευταίο του πόνημα⁸ ανέμιξε κείμενα ενός προγόνου του, στρατηγού της Επανάστασης που συντάχθηκε με τον Ναπολέοντα, και αποσπάσματα από τον *Φόρο Τιμής στην Καταλωνία* του Όργουελ. Και περιγράφει ως εξής την “παράξενη αναλογία καταστάσεων” των δύο προσώπων: “Ο Όργουελ αντιδρά με τον ίδιο τρόπο όταν –αφού έχει πολεμήσει πέντε μήνες στο μέτωπο της Αραγονίας– βρίσκεται ξανά στη Βαρκελώνη, όπου οι κομμουνιστές, που ελέγχουν πλέον την κυβέρνηση, συντρίβουν την αναρχική εξέγερση. Αλλά, και αυτός επίσης, αποφασίζει να επιστρέψει στη μάχη. Θα ήταν εύκολο να συνεχιστεί η σύγκριση. Αφού έχει χάσει τις αυταπάτες του, ο Όργουελ μπαίνει στον πειρασμό, για μια στιγμή, να προσχωρήσει στις γραμμές των κομμουνιστών, που είναι αποτελεσματικοί μαχητές” (Κλωντ Σιμόν [Claude Simon], *Lettre Internationale*, τεύχος 7, Χειμώνας '85-86). Η δυνατότητα να λείει κανείς οτιδήποτε χωρίς τον κίνδυνο να διαψευστεί, η οποία παρέχεται σε όλους τους διανοούμενους που εργάζονται για το θέαμα, θα μας αποφέρει αναμφίβολα πολλές αποκαλύψεις αυτού του είδους: μια πρόσφατη επανέκδοση της *Ανθολογίας του μαύρου χιούμορ*, στη συλλογή τσέπης *Folio* (των εκδόσεων Gallimard), περιλαμβάνει ένα μακροσκελές εισαγωγικό σημείωμα, το οποίο αποδίδεται στην ευρυμάθεια κάποιας Νικόλ Σαρνταίρ [Nicole Chardaire], όπου υποστηρίζεται ξεδιάντροπα ότι ο Μπρετόν [Breton, André] θα είχε προσχωρήσει “για ένα πρωινό στο Κομμουνιστικό Κόμμα, το 1946”. Ας εκτιμήσουμε (όσο υπάρχει ακόμα χρόνος) αυτό το “ένα πρωινό”, που είναι επάξιο της φευγαλέας “στιγμής” του Κλωντ Σιμόν. Γιατί σύντομα τέτοιες ρητορικές προφυλάξεις στην παραποίηση αναμφίβολα δεν θα είναι πλέον απαραίτητες.

⁸ [ΣτΜ] Claude Simon (1981). *Les Géorgiques [Τα Γεωργικά]*. Το μυθιστόρημα αυτό, όπου διαπλέκεται η ιστορία του στρατηγού Ζαν-Πιερ Λακόμπ Σαιν-Μισέλ [Jean-Pierre Lacombe-Saint-Michel] (1753-1812) με γεγονότα από τη ζωή του Τζωρτζ Όργουελ που αφορούν την περίοδο της συμμετοχής του στον εμφύλιο πόλεμο της Ισπανίας, απέφερε στον Κλωντ Σιμόν το βραβείο Νόμπελ λογοτεχνίας το 1985.